

Bucarest le
22 IV 1967

Monsieur Professeur,

Megválaszolatlan

Je vous remercie encore une fois pour
votre amabilité et pour le temps
que vous avez perdu discutant avec
nous à Budapest.

Je me permets de vous envoyer un
cortège résumé en honneur de mon livre
et un exemplaire (malheureusement
seulement en roumain). Je serais
très heureux si les problèmes vous
intéresseraient. Pour vous faire une
image - incomplète - je vous remercie
aussi un extrait d'une étude qui a
paru en français et qui est partie d'un
chapitre de mon livre.

Recevez je vous prie mes sentiments
les plus distingués.

Dr. Ion Pascadi.

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

UMLC 31-1563/1

Dr. Ion Pascedi - Institutul de Filologie
Inch. Odobesti 6, Bloc V, et II, ap. 10
Reion T. Vladimirescu

Bucuresti 19

R.S. Romania.

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

1967 VI. 12.

ION PASCADI: Ideál és Esztétikai Érték
(filozófiai és szociológiai könyvtár)
Editura Politică, București, 1966

A munka célja: axiológiai szempontból tanulmányozni a marxista-leninista esztétika egyes - egymással szoros kapcsolatban lévő - alapvető kategóriáit, mint: az Ideál az Alkotás és az Érték. A tanulmány megkísérli meghatározni természetüket különböző területeken, valamint megvizsgálni történelmi fejlődésükben.

Ezen központnak szükségesség és időszerűsége különösen az első "Ideál és Érték" című részben nyilvánul meg, ahol az esztétikai érték analízise az értékek általános rendszerébe illeszkedik be, új szempontból tárgyal egyes hasonlóságokat és különbözőségeket egyes rendkívül vitatott kérdésekben. Tanulmányozva az ideál és esztétika érték közötti viszonyt, a szerző igyekszik elkerülni szélsőséges megoldásokat, amelyek egy és más formában az esztétika történelmében, valamint a mostani vitákban előfordulnak, mint: a szubjektivistá relativizmus és az abszolutizáló merevség, a vulgaris szociologizálás, az esztétizáló purizmus, az irracionális és a minden érzelmi lüktetéstől mentes intellektualizmus.

Az elmélet ilyenén tárgyalása nem akar az általános axiológia kompendiuma lenni, de lehetővé teszi egyes relációk felállítását az általános értékelés és az esztétika egyes kategóriái között, előkészítve a keretet speciális problémák megvizsgálására.

Az "Esztétika axiológiai koordinátái" című részben egyes megoldásokat javasol a szerző az esztétikai érték objektivitásának természetére, az esztétikai értékelésre és értékítélet krité-

riumaira, az esztétikai érték nyelvтанának specifikus elemeire, az ideális és valóságos közti viszonyra vonatkozólag.

A "Jellegzetes a művészetben" című rész tanulmányozza a művészi nyelv konvencionális jellegét az idealitást, a megállapítás és értékelés egységét, a konkrét érzéki, érzelmi és értelmi, tudatos és spontán, alkotást és fogékonyságot, a tipikus jelentőségét, a reprezentativitást, a kifejezett esztétikai célszerűséget, a látványos kompozíciók karakterét, az egyedülállóság és eredetiséget harmoniát és feszültségi állapotot, valamint a szuggesztív kifejezőkészséget.

A logikus analízis útján nyert konklúziók megvizsgálása és megalapozása érdekében az utolsó fejezetben tárgyalja az esztétikai értékek történelmi fejlődésének egyes jelenségeit, mint pl. az esztétikai érték eredete, az esztétikai előrehaladás, a konkrét történelmi és általános emberi közötti viszony stb.

Az egész mű tartalmára támaszkodó konklúziók megkísérik a megvizsgált témák alapvonásait kiemelni, különös figyelmet fordítva a logikus és történelmi közötti kapcsolatra, a redukcionizmus és autonomizmus közötti axiológiai ellentét téves voltára, az ideál és esztétikai érték közötti egységre és egyben konfliktusra, valamint a köztük fennálló potenciális és aktuális viszonyra.

Ami a munka karakterét illeti, a szerző célja volt azt filozofiai-esztétikai alapra fektetni, amely a konkrét fenomennel való kapcsolatot nem könnyű illusztrációnizmussal, hanem inkább az irodalom-teória és művészet egy vagy más területén és az általános esztétikai művekben már elért általánosításokkal tartja fenn.

MTA FIL INT.
Lukács Arch.

Egy szelektív biográfia és egy névindex kapcsolódik a könyvhöz. A felvetett problémák és azoknak megoldására tett javaslatokkal óhajt a szerző hozzájárulni a jelenlegi esztétikai gondolkodás mezején fennálló véleménykülönbségek megoldásához.